

Ofcom Advisory Committee for Wales
Ofcom Consultation: Modernising the BBC's Operating Licence

Introduction

The Ofcom Advisory Committee for Wales (ACW) welcomes this opportunity to respond to Ofcom's consultation on proposals to modernise the BBC's Operating Licence. The ACW was established by the 2003 Communications Act and our primary function is to provide advice to Ofcom regarding the interests of citizens and consumers in Wales in relation to communications matters. We are a non-executive body, and we have an 'arms-length' relationship with Ofcom, which is not formerly bound by any advice given by us. The views given in this paper are those of the Ofcom ACW and they do not represent the opinion of the Ofcom Board or staff.

Wales is served by three vibrant public service broadcasters, BBC Cymru Wales, ITV Cymru Wales and S4C who between them, produce a wide range of programmes and on-line content in both Welsh and English specifically for viewers and listeners in Wales as well as, in the case of BBC and ITV, for the UK networks, providing an essential platform to articulate the civic life of the nation. The provision of a daily news service for Wales is particularly important, as for example, decisions about major areas of domestic life in Wales such as education and health, are made by the Welsh Government, rather than by the Westminster government. According to Ofcom, 46% of adults in Wales say they are very interested in news about their nation¹.

In Wales, according to Ofcom research, TV channels are still the most used sources of news and the BBC's news service is by far the most popular, with 61% of adults using BBC One Wales as their main source of news, followed by 43% of adults for ITV Cymru Wales and 42% using Facebook². BBC Cymru Wales is also the most used source for news about Wales, at 46% of adults followed 28% for ITV Cymru Wales and 21% for Facebook³.

As noted by Ofcom in its Small Screen Big Debate consultation on the future of Public Service Media, *'choice in news is unlikely, in the foreseeable future, to be supplemented by streaming providers.'* In our view, without some form of public subsidy, the market alone will not provide news, current affairs and other programming specifically for viewers and listeners in Wales.

During the Pandemic, the role of the Welsh government in relation to health policy and public safety became very apparent. In Wales, the BBC provided comprehensive coverage of the Welsh Government's health safety policies, including the daily briefing sessions provided by the First Minister and other ministers during the lock-down periods. The BBC's reporting role became an essential service, as a matter of urgent necessity, so that the public in Wales could understand how the Pandemic was developing and how the restrictions were being calibrated and amended in response to the changing medical demands, as viral infections and later progress on the vaccination programme unfolded. The service also ensured that the public were fully informed about the role of the Welsh Government in this area.

---

¹ p19, Ofcom 2022 Media Nation Report for Wales

² p19, Ofcom 2022 Media Nation Report for Wales

³ P21, 2022 Ofcom Media Nation Report for Wales

For example, during summer 2020, the BBC reported that Police turned away more than 1,000 cars from one Welsh beauty spot in just two days for breaching lockdown rules. Dyfed-Powys Police said many people officers spoke to in the Brecon Beacons were from England who said they did not know about Wales' different rules⁴.

In our response to Ofcom's Consultation on the Future of Public Service Media, which we submitted to Ofcom in March 2021, we argued that, in relation to the BBC's current hours-based licence requirements for Wales that, *"a new regulatory environment would provide BBC Cymru Wales with an opportunity to take a more holistic overview of its output, particularly as broadcast live television viewing is generally decreasing, while online on demand viewing, for example via BBC iPlayer, is increasing significantly. The broadcaster should, arguably, be freed up to make investment decisions that bring higher quality to the screen, rather than always being tied to specific hours-based delivery requirements."* However, we also recognised that essential genres such as news and current affairs should be protected and the required hours-based quotas for these genres should be maintained.

In the consultation Ofcom notes that since taking over regulation of the BBC in 2017, *"the choice of content and services available to UK audiences has continued to grow significantly, driven by well-funded global providers such as Netflix, Disney+ and Spotify."* We agree with Ofcom's analysis in 9.13 of the consultation, that the current licence requirements for programming quotas for the nations and regions apply largely to the BBC television 'opt-out' services and that the new licence should include a greater focus on developing online services for Wales, given the significant changes in viewer consumption habits. We note in the latest Ofcom Media Nation Report for Wales, the increased take-up of subscription video on demand (SVOD) and broadcast video on demand (BVOD) services in Wales. According to the report, take-up of subscription video-on-demand services rose by 71% in Q1 2022, with 71% of households in Wales subscribing to at least one service, up from 64% in Q4 2021. Broadcaster video-on-demand services had comparable levels of reach to SVOD, with most consumers using multiple streaming services, although BBC iPlayer was the most popular streaming service in Wales, used by 77% of online adults and teenagers. However, the current cost of living crisis is likely to impact on SVOD subscriptions over the next year.

This changing media landscape has also brought significant challenges to BBC Cymru Wales. Following a temporary boost during the Pandemic, linear television watching in Wales, year on year, is in decline. Data in the Ofcom 2022 Media Nation report shows that the average time people in Wales watched television and video content, across all devices, in 2021 was down 33 minutes to 4 hours 33 minutes compared to 2020. On average, people in Wales spent 3 hours 8 minutes per day watching broadcast television in 2021. But while this was the second highest of any UK nation, the average decrease in Wales was 12.6% between 2020 and 2021, compared to the UK decrease of 9.9%, proportionally the largest reduction in daily television viewing of all the UK nations.

However, while the overall trend suggests a decrease in linear TV viewing, the figures for average daily minutes of broadcast TV viewed per person per nation should be treated with some caution, as they are based on data from the BARB panel system. While the UK BARB sample of 5,300 homes across the UK, is a sufficient sample size to provide robust data for network viewing, the small size of the BARB BBC panel in Wales (at around 250 people) could be far more volatile and generate less reliable data regarding viewing patterns in Wales. Alternatively, the increasing registrations of

---

⁴ <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-52929780>

iPlayer users in Wales, which is also more closely aligned to licence take-up, could be far more reliable. But while anecdotally, we believe that viewing of iPlayer services in Wales could be increasing, we do not have access to any data that supports this view. We therefore believe that Ofcom should be provided with iPlayer usage data on a nation basis, even if this would have to be provided confidentially by the BBC due to commercial sensitivities, to gain a more accurate picture of real-world viewing trends at a sub-network level.

Currently, under the terms of the BBC Operating Licence, BBC Cymru Wales is required to deliver specific hours of output for viewers in Wales via the BBC's linear services, including 275 hours of news and current affairs on BBC One Wales, along with 65 hours of non-news programmes and 175 hours of non-news programmes on BBC Two Wales. In the current licence there is no requirement for the non-news hours to be first run, new programming. There are also hour-based output requirements for BBC Radio Wales and BBC Radio Cymru, and an online content requirement, that BBC Cymru Wales must ensure that it provides news and information about Wales along with content in Welsh and dedicated sports coverage.

It is worth noting that according to the latest BBC Annual Report 2021/22⁵, BBC Cymru Wales provided a wide range of non-news content specifically for viewers in Wales which included drama series such as **Hidden** (co-produced with S4C), and **The Pact**, which was also broadcast on the network, the valleys' based situation comedy, **The Tuckers**, the documentary, **A Killing in Tiger Bay**, also broadcast on the network and the sports documentary, **Slammed**. It is vital that any future regulatory requirements continue to secure and preferably enhance this range and diversity of high-quality output.

The current requirements for non-news programming, particularly on BBC Two Wales at 175 hours annually, appear to us to be very high and in future years they risk diluting the available production budget, given the current freeze on licence fee income. According to Ofcom, the level of the licence fee has also been frozen for two years, which the BBC estimates will require it to make £285 million in annual savings as of 2027/28. We agree with Ofcom's analysis that use of iPlayer and the BBC's other online services is likely to increase, while hours of viewing to linear television will continue to fall⁶ and in this context, the requirement to produce non-news hours for BBC Two Wales may result in content that lacks reach and impact.

It is worth noting that the annual spend by BBC on its first-run English language output for Wales was £21.6m in 2021 (up from £20.8m in 2020), an increase of 4%. In Scotland, during the same period, the BBC's first-run spend increased significantly from £40.6m in 2020 to £61.9m in 2021 (an increase of 25%). Proportionately, taking account of UK population share for Scotland (8.02%) and Wales (5.2%), it appears that the BBC's English language spend for Wales is around 53% (or just over half) the spend for Scotland in 2021. However, it is important to note that the BBC also supplies a minimum of 520 hours of Welsh language programmes to S4C, at a current cost of £19.4m.

It makes sense in our view that it should be possible to meet future licence requirements through delivery by the BBC of its content across all its platforms, broadcast and online. Given current viewing trends, it seems nonsensical that content produced for iPlayer exclusively would not count

---

⁵ <https://downloads.bbc.co.uk/aboutthebbc/reports/annualreport/ara-2021-22.pdf>

⁶ p14, consultation document. The BBC's total income has fallen by 4.5% in real terms since 2017/18,41 driven by a decrease in total licence fee revenue, from £4.01 billion to £3.75 billion.

towards the non-news quotas specified in the licence. We believe it would be preferable to provide greater flexibility for BBC Cymru Wales to determine the range of its non-news output for Wales, providing the option, for example, to secure higher spend per hour for a prestigious commission, resulting in fewer hours of output annually and to have greater flexibility over how, and on which platforms, the content should be delivered.

But greater flexibility could bring new creative challenges, in terms of staff resources to deliver services in new ways. For example, the Ofcom 2022 Media Nation report for Wales notes that 45% of people in Wales own a smart speaker compared to the UK average of 39%⁷. Yet, currently according to the report, people in Wales are less likely than those in Scotland or England to stream music through services such as Spotify. The BBC will have to be given the freedom to prioritise delivery of its services, balancing the creative opportunities brought about by new platforms and services with its existing staffing and financial constraints.

However, we believe there will need to be safeguards to ensure a suitable range of non-news programming continues to be delivered by BBC Cymru Wales through the mechanisms outlined by Ofcom in the consultation document, in the absence of specific quotas. We also believe, as explained later, that in the absence of hour-based requirements a spend requirement should be set to protect the overall budget for non-news programmes going forward. A new regulatory environment would provide BBC Cymru Wales with an opportunity to take a more holistic overview of its output, particularly as broadcast live television viewing is generally decreasing, while the limited data available seems to suggest that online on demand viewing in Wales, for example via BBC iPlayer, is increasing. In our response to the Small Screen Big Debate consultation, we therefore argued that, *“any reduction in hourly requirements in the Operating Licence should be calibrated with great care, particularly in the next few years, as audiences transition from consumption of linear services to online, on-demand services.”*

We welcome the very significant strengthening of requirements to address on-screen diversity, both in terms of representation and portrayal that are contained within the draft licence. We are particularly mindful of the need to represent and portray the broad range of Wales’ population on screen. For example, Cardiff has long established ethnic minority communities which have been living in the city for over several centuries. Provision for the Welsh language, spoken by around a fifth of the population, is also a high priority and BBC Cymru Wales provides over 10 hours a week of programming to S4C, the Welsh language broadcaster, and provides the channel’s news service for Wales.

Question 1: What are stakeholder views on how Ofcom should assess and measure BBC performance?

We welcome Ofcom’s proposal, in modernising the licence, *“to give the BBC more flexibility where this can enable it to better serve audiences, but to retain quotas where specific safeguards are necessary. The proposed Licence makes some quotas more flexible and replaces others with requirements for the BBC to deliver content, coupled with a requirement to publish detailed information”*⁸. We agree with Ofcom’s proposal to set objectives for each Public Purpose to describe the key elements the BBC must deliver. The descriptive nature of the objectives enables them to be

---

⁷ p47/48 Ofcom Media Nation 2022 Report for Wales

⁸ p5, Ofcom ‘Modernising the BBC’s Operating Licence’ consultation

service neutral and focused on audience needs, securing delivery at the heart of the licence. We therefore agree with the proposed flexibility in relation to the non-news quotas for the service for Wales, however we believe it is important, as a counterbalance, that there should be new licence conditions to underpin these objectives.

The reporting and review cycle described in Section 5 of the consultation explains how Ofcom will be able to 'step-in' where it has concerns about the BBC's planned or actual delivery for audiences. In our view, this will be an essential element in the ongoing regulatory process. We note that once the BBC has published its annual plan, Ofcom will review the BBC's explanation in the plan of how it proposes to deliver its licence conditions. The BBC will report on how it has delivered against its licence requirements in its Annual Report. Ofcom will then assess the BBC's performance and its compliance and publish an annual report on the BBC. Ofcom will be able to step in promptly where it is concerned about any aspect of the BBC's service delivery, but that any such action must be proportionate, used as a last resort and should not subject the BBC to any unnecessary delays in carrying out its plans.

We believe this reporting and review cycle will be an important process to protect the service for audiences, but we have some concerns about the viability and timing of the process, given the volume of information the BBC will have to provide and the time it will take to produce the reports and reviews required. This could be resolved through clear guidance from Ofcom regarding the reporting requirements, such as the level of genre specific detail required in the annual plans. In addition, it might be more realistic for the delivery plans to be produced over a longer period, perhaps over a three-year cycle, without removing Ofcom's ability to intervene at any time during the cycle. However, while we welcome the requirement for the BBC to publish its plans, we are also not sure to what extent, if any, will the public respond directly with their views regarding the BBC's proposed output. It would therefore be valuable if the BBC could report on how it plans to engage with audiences to better understand what they would require from the BBC's services for Wales.

Page 69 of the consultation quotes a view from the ACW regarding the prominence of BBC Cymru Wales' online services, *"In addition, Ofcom's Advisory Committee for Wales has told us that content relevant to audiences in the nations and regions is not easy to find on the BBC's online services, such as BBC iPlayer and BBC Sounds."* We therefore welcome Ofcom's aim to develop *"additional conditions to ensure the BBC makes the full breadth of its programming easy to discover on its online services, including BBC iPlayer and BBC Sounds."* Currently we believe that BBC Cymru Wales' content is relatively difficult to find within the iPlayer environment and should be given greater prominence. We would welcome, for example, a proposal to allow greater customisation of the interface, tailored to the needs of each nation, providing opportunities for BBC Cymru Wales to promote its content made specifically for Wales.

As Ofcom intends to remove the annual non-news hours quota for BBC One Wales and BBC Two Wales in the new licence, we believe that it will be essential to ensure that new transparency arrangements will be in place requiring the BBC, through its Annual Plan, to commit to specific levels of delivery. In our view this would mean setting out detailed proposals for the range of non-news programming to be delivered including the number of hours of content for a particular series and how these hours would be distributed across its available platforms, via iPlayer either live or on demand and/or via the linear BBC Cymru Wales broadcast channels on freeview, satellite and cable in Wales. While we accept that it is not Ofcom's role to provide editorial approval for these annual

plans, we believe it will be essential that Ofcom provides sufficient guidance to ensure that a suitable range of programming is provided for viewers and online users in Wales. One key safeguard would be a commitment from BBC Cymru Wales not to reduce the overall spend on its non-news output for BBC One Wales and BBC Two Wales. Ofcom has already included a licence requirement, expressed in terms of both hours of output and spend by the BBC for network programmes made in Wales, referable to production at different centres in Wales. We believe a similar requirement in relation to BBC Cymru Wales' non-news output would act as an important safeguard and help to ensure that a suitable service of high quality continues to be provided for viewers in Wales, across all platforms.

Question 6: Do you agree with the proposals for Public Purpose 4? If not, please explain why. In our consultation response we have focussed specifically on those sections of the Operating Licence that set out requirements for the BBC's services for Wales. These in turn reflect **Purpose 4 of the BBC's Public Purposes**, "*Reflecting, representing and serving the diverse communities of all of the United Kingdom's nations and regions and, in doing so, supporting the creative economy across the United Kingdom*", as set out in clause 1.35 of the current licence.

Television and Online Services

We welcome the wording in clause 4.51:

"In relation to each of BBC iPlayer, BBC Sounds, the BBC Website, BBC One Wales, BBC Two Wales, BBC Radio Wales and BBC Radio Cymru, the BBC must provide content of interest and relevance to audiences in Wales, including a broad range of content which reflects Wales' culture".

However, we believe this could be strengthened along the lines of the wording in Clause 1.39 of the current licence, where the BBC has a requirement to, "*ensure programming for the nations and regions serves and creates content of interest and of relevance to the people living in the area for which the service is provided. Within Scotland, Wales and Northern Ireland this should include indigenous language broadcasting and a wide range of genres, including drama, comedy and sports; and contribute to social wellbeing through cultural education, awareness and bringing people together for shared experiences.*"

As the range of genres to be included within the non-news output for the BBC One Wales and BBC Two Wales (outside news and current affairs) will not be specified in terms of quotas in the new licence, a requirement to secure an adequate range and diversity in BBC Cymru Wales' output, reflecting in turn, the vibrant life and culture of the Welsh nation, is vital. We note however that this requirement is not expressly stated in the section addressing the BBC's Purpose 4 in the new draft licence although a similar requirement is set out in the objectives stated in the section addressing Purpose 3: *Objective 2: the BBC should deliver a wide breadth of output covering a range of genres and content types, including genres that are underprovided or in decline across public service broadcasting (including music, arts, religion and other specialist factual content, comedy, and children's programming)*⁹. In our view a similar requirement needs to be expressly stated in relation to the BBC's output for the nations and regions including Wales, for the reasons given above and as set out in our response to Question 1 of the consultation.

---

⁹ P11 Ofcom Draft BBC Operating Licence https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0024/239145/annex-9-bbc-operating-licence-june-22.pdf

We note the wording in the draft licence for the BBC One Wales and BBC Two Wales services:

4.55 In respect of BBC One Wales, the BBC must ensure that in each Financial Year:

4.55.1 at least 275 hours are allocated to news and current affairs programmes; and

4.55.2 it provides programmes other than news and current affairs including some First-Run UK Originations.

4.56 In respect of BBC Two Wales, the BBC must ensure that it provides programmes other than news and current affairs including some First-Run UK Originations.

The inclusion of the requirement for first-run originations is very important in our view as it does not exist in the current licence. The BBC will be under severe pressures to save costs in the future and ensuring the production of some new programming for Wales will counteract the temptation to fill the service with repeats.

As the new licence will enable BBC Cymru Wales to develop a platform neutral service delivery response to fulfil its the licence requirements, we believe the current requirements, to be reproduced in the new licence regarding BBC Cymru Wales' online provision appear to be rather inadequate and do not incentivise innovation and new creative content possibilities:

4.53 In respect of BBC Online, the BBC must provide:

4.53.1 news and information for Wales;

4.53.2 dedicated coverage of sport for Wales; and

4.53.3 content in Welsh.

We believe these requirements should be strengthened and enhanced to be more comprehensive, providing the opportunity for BBC Cymru Wales develop online creative content covering, for example, music, the arts, education and other factual content as well as the genres already mandated. It is also not clear in the new licence how these requirements will read-across to BBC Cymru Wales content that will be available on iPlayer. In our view, all BBC Wales programming should be broadcast in prominent and easily accessible slots on the iPlayer

Radio

We note the wording in the draft licence which expresses the hours of output required to be broadcast by Radio Wales and Radio Cymru in terms of annual totals rather than hours per week. Taking account of the reasons given in the consultation document around simplifying reporting requirements, making them less onerous and more flexible, we agree with what is being proposed by Ofcom in this case. It is interesting to note that BBC Cymru Wales announced its intention, in August this year, to increase the broadcast hours of the Welsh language service, BBC Radio Cymru 2, from 15 to 60 hours per week. The service is delivered exclusively via digital platforms (DAB and online, including via smart speakers).

Programme making in the nations and regions: network programmes

BBC Cymru Wales' Network Supply

We welcome the outside M25 50% quota in terms of production and expenditure and we also note that the production supply quota for BBC Cymru Wales remains unchanged in the new draft licence, having increased from 4% to 5% this year in the case of the hours of network programmes required to be produced in Wales:

4.20 The BBC must ensure that:

4.20.1 in each Calendar Year at least 5% of the hours of Network Programmes made in the United Kingdom are made in Wales; and

4.20.2 in each Calendar Year at least 5% of the Expenditure of the BBC on Network Programmes made in the United Kingdom is referable to programme production at different production centres in Wales.

We note that clause 4.21 provides a mechanism for the BBC to apply to reduce the hours quota in a particular calendar year.

The drama series' **Hidden** and **Keeping Faith**, commissioned by BBC Cymru Wales, almost trebled their viewing figures by being made available on BBC iPlayer during 2017/18, with requests for viewing increasing to 45 million in 2018 from 14 million in 2017. **Keeping Faith** was originally produced by Vox Pictures in Welsh for S4C as **Un Bore Mercher**, and the success of the English language co-commissioned series with BBC Cymru Wales on iPlayer led to a subsequent series being commissioned for the Network. Exposure on iPlayer is potentially breaking down the distinction between nation programming for Wales and network commissions and it may require the nature of the network supply quotas to be re-examined in the future, so that larger budgets become available for content that, in the first instance, may have initially been commissioned for Wales. As suggested earlier, we believe that similar spend quotas could work for the BBC Cymru Wales' non-news output requirements, if the hours-based quotas are abandoned. Drama has high investment, but if it is seen as relevant and culturally specific, the return in terms of impact is exponential. Network supply should invest in culturally specific drama, which proves to be universal, because that enables the richness and diversity of the UK to be fully portrayed to the widest audience.

ACW

September 2022

Pwyllgor Cyngtori Cymru, Ofcom Ymgynghoriad Ofcom: Moderneiddio Trwydded Weithredu'r BBC

Cyflwyniad

Mae Pwyllgor Cyngtori Cymru (PCC) Ofcom yn croesawu'r cyfle hwn i ymateb i ymgynghoriad Ofcom ar gynigion i foderneiddio Trwydded Weithredu'r BBC. Sefydlwyd PCC gan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 a'n prif swyddogaeth yw rhoi cyngor i Ofcom ynghylch buddiannau dinasyddion a defnyddwyr yng Nghymru mewn perthynas â materion cyfathrebu. Corff anweithredol ydym ni ac mae gennym berthynas 'hyd braich' ag Ofcom. Nid yw Ofcom yn cael ei rwymo'n ffurfiol gan unrhyw gyngor a roddwn. Safbwyntiau'r Pwyllgor Cyngtori yw'r safbwyntiau sydd yn y papur hwn yn ac nid ydynt yn cynrychioli barn Bwrdd na staff Ofcom.

Mae gennym dri darlledwr gwasanaeth cyhoeddus gweithgar yng Nghymru, BBC Cymru Wales, ITV Cymru Wales ac S4C. Gyda'i gilydd mae'r rhain yn cynhyrchu amrywiaeth eang o raglenni a chynnwys ar-lein yn Gymraeg ac yn Saesneg yn benodol ar gyfer gwylwyr a gwrandawyr yng Nghymru. Mae'r BBC ac ITV hefyd yn cynhyrchu ar gyfer rhwydweithiau'r DU, gan ddarparu llwyfan hanfodol i gyfleu bywyd dinesig y genedl. Mae darparu gwasanaeth newyddion dyddiol i Gymru yn arbennig o bwysig oherwydd, er enghraifft, mae penderfyniadau am rannau mawr o fywyd domestig Cymru, fel addysg ac iechyd, yn cael eu gwneud gan Lywodraeth Cymru, yn hytrach na llywodraeth San Steffan. Yn ôl Ofcom, mae 46% o oedolion Cymru yn dweud bod ganddyn nhw ddiddordeb mawr mewn newyddion am eu gwlad¹⁰.

Yn ôl ymchwil Ofcom, mae pobl Cymru yn dal i ddefnyddio sianeli teledu gan amlaf i gael newyddion. Gwasanaeth newyddion y BBC yw'r gwasanaeth mwyaf poblogaidd o bell ffordd, gyda 61% o oedolion yn defnyddio BBC One Wales fel prif ffynhonnell newyddion. Mae hyn yn cael ei ddilyn gan 43% o oedolion sy'n defnyddio ITV Cymru Wales i gael gafael ar newyddion ac yna 42% sy'n defnyddio Facebook¹¹. BBC Cymru Wales hefyd yw'r ffynhonnell sy'n cael ei defnyddio fwyaf ar gyfer newyddion am Gymru, ar 46% o oedolion ac yna 28% ar gyfer ITV Cymru Wales a 21% ar gyfer Facebook¹².

Fel y nodwyd gan Ofcom yn ei ymgynghoriad Sgrin Fach: Trafodaeth Fawr ar ddyfodol Cyfryngau Gwasanaeth Cyhoeddus, mae *'dewis o ran n newyddion yn annhebygol, yn y dyfodol agos, o gael ei ategu gan ddarparwyr ffrydio.'* Yn ein barn ni, heb ryw fath o gymhorthdal cyhoeddus, ni fydd y farchnad ar ei phen ei hun yn darparu newyddion, rhaglenni materion cyfoes a rhaglenni eraill yn benodol ar gyfer gwylwyr a gwrandawyr yng Nghymru.

Yn ystod y Pandemig, daeth rôl Llywodraeth Cymru mewn perthynas â pholisi iechyd a diogelwch cyhoeddus yn amlwg iawn. Yng Nghymru, rhoddodd y BBC sylw cynhwysfawr i bolisiau diogelwch iechyd Llywodraeth Cymru, gan gynnwys y sesiynau briffio dyddiol a ddarparwyd gan y Prif Weinidog a gweinidogion eraill yn ystod y cyfnodau clo. Daeth rôl adrodd y BBC yn wasanaeth hanfodol, fel mater o angen brys, er mwyn i'r cyhoedd yng Nghymru allu deall sut roedd y Pandemig yn datblygu a

¹⁰ t19, Adroddiad Cyfryngau'r Genedl Ofcom 2022 i Gymru

¹¹ t19, Adroddiad Cyfryngau'r Genedl Ofcom 2022 i Gymru

¹² t21, Adroddiad Cyfryngau'r Genedl Ofcom 2022 i Gymru

sut roedd y cyfyngiadau'n cael eu mireinio a'u diwygio mewn ymateb i'r newidiadau yn y gofynion meddygol, wrth i heintiau feirysol ac, yn ddiweddarach, y rhaglen frechu ddod i'r amlwg. Roedd y gwasanaeth hefyd yn sicrhau bod y cyhoedd yn cael gwybodaeth lawn am rôl Llywodraeth Cymru yn y maes hwn.

Er enghraifft, yn ystod haf 2020, dywedodd y BBC fod yr Heddlu wedi troi mwy na 1,000 o geir yn ôl o un man prydferth yng Nghymru mewn dim ond dau ddiwrnod am dorri rheolau'r cyfyngiadau symud. Dywedodd Heddlu Dyfed-Powys fod llawer o bobl y bu eu swyddogion yn siarad â nhw ym Mannau Brycheiniog yn dod o Loegr a'u bod yn dweud nad oeddent yn gwybod bod y rheolau yn wahanol yng Nghymru¹³.

Yn ein hymateb i Ymgynghoriad Ofcom ar Ddyfodol Cyfryngau Gwasanaeth Cyhoeddus, a gyflwynwyd gennym i Ofcom ym mis Mawrth 2021, roeddem yn dadlau, mewn perthynas â gofynion presennol trwydded seiliedig ar oriau y BBC ar gyfer Cymru, y byddai *"amgylchedd rheoleiddio newydd yn rhoi cyfle i BBC Cymru Wales gael trosolwg mwy cyfannol o'i allbwn, yn enwedig gan fod gwyllo teledu sy'n cael ei ddarlledu'n fyw yn gostwng yn gyffredinol, tra mae gwyllo ar-lein ar alw, er enghraifft drwy BBC iPlayer, yn cynyddu'n sylweddol. Gellid dadlau y dylid rhyddhau'r darlledwr i wneud penderfyniadau buddsoddi sy'n dod ag ansawdd uwch i'r sgrin, yn hytrach na chael ei glymu drwy'r amser i ofynion i ddarparu nifer penodol o oriau."* Fodd bynnag, roeddem hefyd yn cydnabod y dylid diogelu genres hanfodol fel newyddion a materion cyfoes a dylai'r cwotâu gofynnol ar sail oriau ar gyfer y genres hyn gael eu cynnal.

Yn yr ymgynghoriad, dywed Ofcom hyn: *"Hyd yn oed ers i ni ddechrau rheoleiddio'r BBC yn 2017, mae'r dewis o gynnwys a gwasanaethau sydd ar gael i gynulleidfaoedd yn y DU wedi parhau i dyfu'n sylweddol, wedi'i ysgogi gan ddarparwyr byd-eang sy'n cael eu hariannu'n dda, fel Netflix, Disney+ a Spotify."* Rydym yn cytuno â dadansoddiad Ofcom yn 9.13 yr ymgynghoriad, fod gofynion y drwydded bresennol o ran cwotâu rhaglenni ar gyfer y gwledydd a'r rhanbarthau yn berthnasol yn bennaf i wasanaethau 'optio allan' teledu'r BBC ac y dylai'r drwydded newydd gynnwys mwy o ffocws ar ddatblygu gwasanaethau ar-lein i Gymru, o ystyried y newidiadau sylweddol mewn arferion gwyllo. Rydym yn nodi, yn Adroddiad Cyfryngau'r Genedl diweddaraf Ofcom i Gymru, y cynnydd yn y nifer sy'n defnyddio gwasanaethau fideo ar-alw drwy danysgrifio (SVOD) a fideo ar-alw sy'n cael ei ddarlledu (BVOD) yng Nghymru. Yn ôl yr adroddiad, roedd y nifer sy'n defnyddio gwasanaethau fideo ar-alw drwy danysgrifio wedi codi 71% yn Ch1 2022, gyda 71% o gartrefi Cymru yn tanysgrifio i o leiaf un gwasanaeth, wedi codi o 64% yn Ch4 2021. Roedd gan wasanaethau fideo ar-alw darlledwyr lefelau tebyg o ran cyrhaeddiad i SVOD, gyda'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr yn defnyddio nifer o wasanaethau ffrydio, er mai BBC iPlayer oedd y gwasanaeth ffrydio mwyaf poblogaidd yng Nghymru, yn cael ei ddefnyddio gan 77% o oedolion ar-lein a phobl ifanc yn eu harddegau. Er hynny, mae'r argyfwng costau byw presennol yn debygol o gael effaith ar danysgrifiadau SVOD dros y flwyddyn nesaf.

Mae'r newidiadau hyn yn y dirwedd cyfryngau hefyd wedi dod â heriau sylweddol i BBC Cymru Wales. Yn dilyn hwb dros dro yn ystod y Pandemig, mae'r niferoedd sy'n gwyllo teledu llinol yng Nghymru, o un flwyddyn i'r llall, yn gostwng. Mae data yn adroddiad Ofcom 2022 Cyfryngau'r Genedl yn dangos bod yr amser cyfartalog roedd pobl yng Nghymru yn gwyllo cynnwys teledu a fideo, ar draws pob dyfais, yn 2021 wedi gostwng 33 munud, i 4 awr 33 munud, o'i gymharu â 2020. Ar

---

¹³ <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-52929780>

gyfartaledd, roedd pobl yng Nghymru wedi gwyllo 3 awr 8 munud o deledu wedi'i ddarlledu bob dydd yn 2021. Ond er mai dyma'r ail uchaf o blith holl wledydd y DU, roedd y gostyngiad cyfartalog yng Nghymru yn 12.6% rhwng 2020 a 2021, o'i gymharu â gostyngiad o 9.9% ar draws y DU, sef y gostyngiad mwyaf mewn gwyllo teledu dyddiol yng ngwledydd y DU.

Fodd bynnag, er bod y duedd gyffredinol yn awgrymu gostyngiad mewn gwyllo teledu llinol, dylid bod yn ofalus wrth drin ffigurau y pen y wlad o ran munudau dyddiol cyfartalog yn gwyllo teledu a ddarlledir, gan eu bod yn seiliedig ar ddata o system panel BARB. Er bod sampl BARB y DU o 5,300 o gartrefi ledled y DU yn ddigon mawr i ddarparu data dibynadwy ar wyllo ar y rhwydwaith, gallai maint bychan panel BARB y BBC yng Nghymru (tua 250 o bobl) fod yn llawer mwy anwadal a chynhyrchu data llai dibynadwy ynghylch patrymau gwyllo yng Nghymru. Neu, gallai'r nifer cynyddol o ddefnyddwyr iPlayer sydd wedi cofrestru yng Nghymru, sydd hefyd yn cyd-fynd yn agosach â'r nifer sy'n defnyddio'r drwydded, fod yn llawer mwy dibynadwy. Ond er ein bod yn credu'n anecdotaidd y gallai gwyllo gwasanaethau iPlayer yng Nghymru fod yn cynyddu, nid oes gennym fynediad at unrhyw ddata sy'n cefnogi'r farn hon. Rydym felly yn credu y dylai Ofcom gael data defnydd o iPlayer ar sail gwlad, hyd yn oed petai'n rhaid i hyn gael ei ddarparu'n gyfrinachol gan y BBC oherwydd sensitifrwydd masnachol, er mwyn cael darlun mwy cywir o dueddiadau gwyllo yn y byd go iawn ar lefel is-rwydwaith.

Ar hyn o bryd, o dan delerau Trwydded Weithredu'r BBC, mae'n rhaid i BBC Cymru Wales ddarparu oriau penodol o allbwn i wylwyr yng Nghymru drwy wasanaethau llinol y BBC, gan gynnwys 275 awr o newyddion a rhaglenni materion cyfoes ar BBC One Wales, ynghyd â 65 awr o raglenni heb fod yn rhaglenni newyddion a 175 awr o raglenni heb fod yn rhaglenni newyddion ar BBC Two Wales. Yn y drwydded bresennol nid oes gofyniad i'r oriau nad ydynt yn newyddion fod yn rhaglenni newydd a ddarlledir am y tro cyntaf. Mae gofynion allbwn sy'n seiliedig ar nifer yr oriau hefyd yn bodoli ar gyfer BBC Radio Wales a BBC Radio Cymru, a gofyniad cynnwys ar-lein i BBC Cymru Wales sicrhau ei bod yn darparu newyddion a gwybodaeth am Gymru ynghyd â chynnwys yn y Gymraeg a sylw penodol i chwaraeon.

Mae'n werth nodi, yn ôl Adroddiad Blynyddol diweddaraf y BBC ar gyfer 2021/22¹⁴, bod BBC Cymru Wales wedi darparu amrywiaeth eang o gynnwys heb fod yn newyddion yn benodol ar gyfer gwylwyr yng Nghymru, a oedd yn cynnwys cyfresi drama fel **Hidden** (a gynhyrchwyd ar y cyd ag S4C), a **The Pact**, a ddarlledwyd hefyd ar y rhwydwaith, y gomedi sefyllfa seiliedig ar y cymoedd, **The Tuckers**, y rhaglen ddogfen, **A Killing yn Tiger Bay**, sydd hefyd wedi darlledu ar y rhwydwaith a'r rhaglen ddogfen chwaraeon, **Slammed**. Mae'n hanfodol bod unrhyw ofynion rheoleiddio yn y dyfodol yn parhau i ddiogelu a gorau oll os ydynt yn gwella'r ystod a'r amrywiaeth hon o allbwn o ansawdd uchel.

Mae'r gofynion presennol o ran rhaglenni heb fod yn rhaglenni newyddion, yn enwedig ar BBC Two Wales am 175 awr y flwyddyn, yn ymddangos i ni yn uchel iawn ac, yn y dyfodol, mae perygl iddynt wanhau'r gyllideb cynhyrchu sydd ar gael, o ystyried y rhewi presennol ar incwm ffi'r drwydded. Yn ôl Ofcom, mae lefel ffi'r drwydded hefyd wedi cael ei rhewi am ddwy flynedd, ac mae'r BBC yn amcangyfrif y bydd angen iddo arbed £285 miliwn bob blwyddyn erbyn 2027/28. Rydym yn cytuno â dadansoddiad Ofcom bod defnyddio iPlayer a gwasanaethau ar-lein eraill y BBC yn debygol o

---

¹⁴ <https://downloads.bbc.co.uk/aboutthebbc/reports/annualreport/ara-2021-22.pdf>

gynyddu, ond bydd oriau gwyllo teledu llinol yn parhau i ostwng¹⁵ ac, yn y cyd-destun hwn, gall y gofyniad i gynhyrchu oriau heb fod yn rhaglenni newyddion ar gyfer BBC Two Wales arwain at gynnwys heb gyrhaeddiad ac effaith.

Mae'n werth nodi mai £21.6m oedd gwariant blynyddol y BBC ar ei hallbwn iaith Saesneg a ddarllidir am y tro cyntaf ar gyfer Cymru yn 2021 (i fyny o £20.8m yn 2020), cynnydd o 4%. Yn ystod yr un cyfnod yn Yr Alban, cododd gwariant y BBC ar raglenni a ddarllidir am y tro cyntaf o £40.6m yn 2020 i £61.9m yn 2021 (cynnydd o 25%). Yn gymesur, gan gymryd cyfran Yr Alban (8.02%) a Chymru (5.2%) o boblogaeth y DU i ystyriaeth, ymddengys fod gwariant iaith Saesneg y BBC ar gyfer Cymru tua 53% (neu ychydig dros hanner) y gwariant ar gyfer Yr Alban yn 2021. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi bod y BBC hefyd yn cyflenwi isafswm o 520 awr o raglenni iaith Gymraeg i S4C, am gost bresennol o £19.4m.

Mae'n gwneud synnwyr yn ein barn ni y dylai fod yn bosibl bodloni gofynion y drwydded yn y dyfodol drwy i'r BBC ddarparu ei gynnwys ar draws ei holl lwyfannau, yn rhai darlledu ac ar-lein. O ystyried y tueddiadau gwyllo ar hyn o bryd, mae'n ymddangos yn ddisynnwyr na fyddai cynnwys sy'n cael ei gynhyrchu ar gyfer iPlayer yn unig yn cyfrif tuag at y cwotâu heb fod yn rhaglenni newyddion a nodir yn y drwydded. Rydym yn credu y byddai'n well rhoi mwy o hyblygrwydd i BBC Cymru Wales i bennu ystod ei allbwn heb fod yn newyddion ar gyfer Cymru, gan ddarparu'r opsiwn, er enghraifft, o sicrhau gwariant uwch yr awr ar gyfer comisiwn o fri, gan arwain at lai o oriau o allbwn bob blwyddyn a chael mwy o hyblygrwydd o ran sut, ac ar ba lwyfannau, y dylid darparu'r cynnwys. Ond gallai mwy o hyblygrwydd ddod â heriau creadigol newydd, o ran adnoddau staff i ddarparu gwasanaethau mewn ffyrdd newydd. Er enghraifft, mae adroddiad Cyfryngau'r Genedl Ofcom 2022 ar gyfer Cymru yn nodi bod 45% o bobl yng Nghymru yn berchen ar seinydd clyfar o'i gymharu â chyfartaledd y DU o 39%¹⁶. Ac eto, yn ôl yr adroddiad, ar hyn o bryd mae pobl yng Nghymru yn llai tebygol na phobl yn yr Alban neu Loegr o ffrydio cerddoriaeth drwy wasanaethau fel Spotify. Bydd yn rhaid rhoi'r rhyddid i'r BBC i flaenoriaethu'r gwaith o ddarparu ei wasanaethau, gan gydbwysu'r cyfleoedd creadigol a ddaw yn sgil llwyfannau a gwasanaethau newydd â'i gyfyngiadau staffio ac ariannol presennol.

Fodd bynnag, rydym yn credu y bydd angen mesurau diogelu i sicrhau bod ystod addas o raglenni heb fod yn rhaglenni newyddion yn parhau i gael eu darparu gan BBC Cymru Wales drwy'r mecanweithiau a amlinellwyd gan Ofcom yn y ddogfen ymgynghori, yn absenoldeb cwotâu penodol. Rydym hefyd yn credu, fel yr eglurir yn nes ymlaen, y dylid gosod gofyniad gwariant yn absenoldeb gofynion sy'n seiliedig ar oriau er mwyn diogelu'r gyllideb gyffredinol ar gyfer rhaglenni heb fod yn rhaglenni newyddion wrth symud ymlaen. Byddai amgylchedd rheoleiddio newydd yn rhoi cyfle i BBC Cymru Wales gymryd trosolwg mwy cyfannol o'i allbwn, yn enwedig gan fod gwyllo teledu byw sy'n cael ei ddarlledu yn gostwng ar y cyfan, ac mae'r data cyfyngedig sydd ar gael yn awgrymu bod gwyllo ar-lein ar-alw yng Nghymru, er enghraifft drwy BBC iPlayer, yn cynyddu. Yn ein hymateb i'r ymgynghoriad Sgrin Fach: Trafodaeth Fawr, gwnaethom ddadlau felly y *"dylai unrhyw ostyngiad yn y gofynion o ran nifer yr oriau yn y Drwydded Weithredu gael ei raddodi'n ofalus iawn, yn enwedig yn ystod y blynyddoedd nesaf, wrth i gynulleidfaedd symud o ddefnyddio gwasanaethau llinol i wasanaethau ar-alw, ar-lein."*

¹⁵ t14, dogfen ymgynghori. Mae cyfanswm incwm y BBC wedi disgyn 4.5% mewn termau real ers 2017/18, wedi'i ysgogi gan ostyngiad yng nghyfanswm refeniw ffi'r drwydded, o £4.01 biliwn i £3.75 biliwn.

¹⁶ t47/48, Adroddiad Cyfryngau'r Genedl 2022 Ofcom i Gymru

Rydym yn croesawu'r ffaith bod y gofynion yn y drwydded ddrafft i fynd i'r afael ag amrywiaeth ar y sgrin yn cael eu cryfhau'n sylweddol iawn, o ran cynrychiolaeth a phortreadu. Rydym yn arbennig o ymwybodol o'r angen i gynrychioli a phortreadu amrywiaeth eang poblogaeth Cymru ar y sgrin. Er enghraifft, mae yna yng Nghaerdydd gymunedau lleiafrifoedd ethnig sydd wedi hen ymsefydlu yno ac wedi bod yn byw yn y ddinas ers sawl canrif. Mae darpariaeth ar gyfer y Gymraeg, a siaredir gan oddeutu un rhan o bump o'r boblogaeth, hefyd yn flaenoriaeth uchel ac mae BBC Cymru Wales yn darparu dros 10 awr yr wythnos o raglenni i S4C, y darlledwr Cymraeg, ac yn darparu gwasanaeth newyddion y sianel i Gymru.

Cwestiwn 1: Beth yw barn rhanddeiliaid am sut dylai Ofcom asesu a mesur perfformiad y BBC?

Rydym ni'n croesawu cynnig Ofcom, wrth foderneiddio'r drwydded, i *“roi mwy o hyblygrwydd i'r BBC lle gall hyn alluogi iddo wasanaethu cynulleidfaoedd yn well, ond cadw cwotâu lle mae angen mesurau diogelu penodol. Mae'r Drwydded arfaethedig yn gwneud rhai cwotâu yn fwy hyblyg ac yn disodli rhai eraill â gofynion i'r BBC ddarparu cynnwys, ynghyd â gofyniad i gyhoeddi gwybodaeth fanwl¹⁷.”* Rydym yn cytuno â chynnig Ofcom i osod amcanion ar gyfer pob Diben Cyhoeddus i ddisgrifio'r elfennau allweddol y mae'n rhaid i'r BBC eu cyflawni. Mae natur ddisgrifiadol yr amcanion yn eu galluogi i fod yn niwtral o ran gwasanaeth a chanolbwyntio ar anghenion y gynulleidfa, gan sicrhau bod cyflawni wrth galon y drwydded. Felly, rydym yn cytuno â'r hyblygrwydd arfaethedig mewn perthynas â'r cwotâu ar gyfer rhaglenni heb fod yn rhaglenni newyddion o ran y gwasanaeth i Gymru, ond rydym yn credu ei bod yn bwysig, i wrthbwysio hynny, cael amodau trwydded newydd i ategu'r amcanion hyn.

Mae'r cylch adrodd ac adolygu a ddisgrifir yn Adran 5 yr ymgynghoriad yn egluro sut bydd Ofcom yn gallu 'camu i mewn' pan fydd ganddo bryderon am ddarpariaeth wirioneddol neu arfaethedig y BBC ar gyfer cynulleidfaoedd. Yn ein barn ni, bydd hyn yn elfen hanfodol yn y broses reoleiddio barhaus. Ar ôl i'r BBC gyhoeddi ei gynllun blynyddol, rydym yn nodi y bydd Ofcom yn adolygu esboniad y BBC yn y cynllun o sut mae'n bwriadu cyflawni amodau ei drwydded. Bydd y BBC yn adrodd ar sut mae wedi cyflawni yn erbyn gofynion ei drwydded yn ei Adroddiad Blynyddol. Bydd Ofcom wedyn yn asesu perfformiad y BBC a'i gydymffurfiaeth ac yn cyhoeddi adroddiad blynyddol ar y BBC. Bydd Ofcom yn gallu camu i mewn yn brydlon pan fydd yn poeni am unrhyw agwedd ar wasanaeth y BBC, ond bydd yn rhaid i unrhyw gamau o'r fath fod yn gymesur, cael eu defnyddio fel dewis olaf ac ni ddylent achosi unrhyw oedi diangen i'r BBC wrth gyflawni ei gynlluniau.

Rydym yn credu y bydd y cylch adrodd ac adolygu hwn yn broses bwysig i ddiogelu'r gwasanaeth ar gyfer cynulleidfaoedd, ond mae gennym rai pryderon ynghylch hyfywedd ac amseriad y broses, o ystyried faint o wybodaeth y bydd yn rhaid i'r BBC ei darparu a'r amser y bydd yn ei gymryd i lunio'r adroddiadau a'r adolygiadau gofynnol. Gellid datrys hyn drwy ganllawiau clir gan Ofcom ynghylch y gofynion adrodd, fel lefel y manylion penodol i genre sy'n ofynnol yn y cynlluniau blynyddol. Ar ben hynny, efallai y byddai'n fwy realistig cynhyrchu'r cynlluniau cyflawni dros gyfnod hwy, efallai dros gylch tair blynedd, heb ddileu gallu Ofcom i ymyrryd ar unrhyw adeg yn ystod y cylch. Fodd bynnag, er ein bod yn croesawu'r gofyniad i'r BBC gyhoeddi ei gynlluniau, nid ydym chwaith yn siŵr i ba raddau, os o gwbl, y bydd y cyhoedd yn ymateb yn uniongyrchol gyda'u safbwyntiau ynghylch allbwn arfaethedig y BBC. Felly, byddai'n werthfawr pe gallai'r BBC adrodd ar sut mae'n bwriadu ymgysylltu

¹⁷ t5. Moderneiddio Trwydded Weithredu'r BBC - ymgynghoriad Ofcom

â chynulleidfaoedd er mwyn deall yn well beth y maen nhw am ei gael gan wasanaethau'r BBC ar gyfer Cymru.

Mae tudalen 69 yr ymgynghoriad yn dyfynnu barn Pwyllgor Cyngori Cymru ynghylch amlygrwydd gwasanaethau ar-lein BBC Cymru Wales, *“Ar ben hynny, mae Pwyllgor Cyngori Cymru Ofcom wedi dweud wrthym nad yw'n hawdd dod o hyd i gynnwys sy'n berthnasol i gynulleidfaoedd yn y gwledydd a'r rhanbarthau ar wasanaethau ar-lein y BBC, fel BBC iPlayer a BBC Sounds.”* Felly, rydym yn croesawu nod Ofcom i ddatblygu *“Amodau ychwanegol i sicrhau bod y BBC yn ei gwneud yn hawdd dod o hyd i'w holl raglenni ar ei wasanaethau ar-lein, gan gynnwys BBC iPlayer a BBC Sounds.”* Ar hyn o bryd rydym yn credu ei bod yn gymharol anodd dod o hyd i gynnwys BBC Cymru Wales o fewn amgylchedd iPlayer a dylid rhoi mwy o amlygrwydd iddo. Byddem yn croesawu, er enghraifft, cynnig i ganiatáu i'r rhyngwyneb gael ei addasu'n well, a'i deilwra i anghenion pob gwlad, gan roi cyfleoedd i BBC Cymru Wales hyrwyddo ei gynnwys sydd wedi'i wneud yn benodol ar gyfer Cymru.

Gan fod Ofcom yn bwriadu dileu'r cwota oriau blynyddol sydd heb fod yn rhaglenni newyddion ar gyfer BBC One Wales a BBC Two Wales yn y drwydded newydd, credwn y bydd yn hanfodol sicrhau y bydd trefniadau tryloywder newydd ar waith sy'n mynnu bod y BBC, drwy ei Gynllun Blynyddol, yn ymrwymo i lefelau cyflawni penodol. Yn ein barn ni, byddai hyn yn golygu nodi cynigion manwl ar gyfer darparu amrywiaeth o raglenni heb fod yn rhaglenni newyddion, gan gynnwys nifer yr oriau o gynnwys ar gyfer cyfres benodol a sut byddai'r oriau hyn yn cael eu dosbarthu ar draws y llwyfannau sydd ar gael, naill ai drwy iPlayer un ai'n fyw neu ar-alw a/neu drwy sianeli darlledu llinol BBC Cymru Wales ar freeview, lloeren a chebl yng Nghymru. Er ein bod yn derbyn nad rôl Ofcom yw darparu cymeradwyaeth olygyddol ar gyfer y cynlluniau blynyddol hyn, rydym yn credu y bydd yn hanfodol bod Ofcom yn darparu digon o arweiniad i sicrhau bod ystod addas o raglenni'n cael eu darparu ar gyfer gwylwyr a defnyddwyr ar-lein yng Nghymru. Un mesur diogelu allweddol fyddai ymrwymiad gan BBC Cymru Wales i beidio â lleihau'r gwariant drwyddi draw ar ei allbwn heb fod yn rhaglenni newyddion ar gyfer BBC One Wales a BBC Two Wales. Mae Ofcom eisoes wedi cynnwys gofyniad trwydded, wedi'i fynegi o ran oriau allbwn a gwariant gan y BBC ar gyfer rhaglenni rhwydwaith a wneir yng Nghymru, sy'n cyfeirio at gynhyrchu mewn gwahanol ganolfannau yng Nghymru. Rydym yn credu y byddai gofyniad tebyg yng nghyswllt allbwn heb fod yn rhaglenni newyddion BBC Cymru Wales yn gam diogelu pwysig ac yn helpu i sicrhau bod gwasanaeth addas o ansawdd uchel yn parhau i gael ei ddarparu i wylwyr yng Nghymru, ar draws pob llwyfan.

Cwestiwn 6: Ydych chi'n cytuno â'n cynigion ar gyfer Diben Cyhoeddus 4? Os nad ydych, esboniwch pam os gwelwch yn dda. Yn ein hymateb i'r ymgynghoriad rydym wedi canolbwyntio'n benodol ar yr adrannau hynny o'r Drwydded Weithredu sy'n nodi'r gofynion ar gyfer gwasanaethau'r BBC yng Nghymru. Mae'r rhain yn eu tro yn adlewyrchu **Diben 4 Dibenion Cyhoeddus y BBC**, *“Adlewyrchu, cynrychioli a gwasanaethu cymunedau amrywiol holl wledydd a rhanbarthau'r Deyrnas Unedig ac, wrth wneud hynny, cefnogi'r economi greadigol ar draws y Deyrnas Unedig”*, fel y nodir yng nghymal 1.35 y drwydded gyfredol.

Gwasanaethau Teledu ac Ar-lein

Croesawn y geiriad yng nghymal 4.51:

“Mewn perthynas â BBC iPlayer, BBC Sounds, Gwefan y BBC, BBC One Wales, BBC Two Wales, BBC Radio Wales a BBC Radio Cymru, mae'n rhaid i'r BBC ddarparu cynnwys sydd o ddiddordeb ac yn

berthnasol i gynulleidfaedd yng Nghymru, gan gynnwys amrywiaeth eang o gynnwys sy'n adlewyrchu diwylliant Cymru".

Fodd bynnag, rydyn ni'n credu y gellid cryfhau hyn yn unol â'r geiriad yng Nghymal 1.39 y drwydded bresennol, lle mae'n rhaid i'r BBC *"sichrau bod rhaglenni ar gyfer y gwledydd a'r rhanbarthau'n gwasanaethu ac yn creu cynnwys sydd o ddiddordeb ac sy'n berthnasol i'r bobl sy'n byw yn yr ardal y darperir y gwasanaeth ar ei chyfer. Yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon, dylai hyn gynnwys darlledu mewn ieithoedd brodorol ac amrywiaeth eang o genres, gan gynnwys drama, comedi a chwaraeon; a chyfrannu at les cymdeithasol drwy addysg ddiwylliannol, ymwybyddiaeth a dod â phobl at ei gilydd i rannu profiadau."*

Gan na fydd yr amrywiaeth o genres sydd i'w cynnwys yn yr allbwn sydd heb fod yn rhaglenni newyddion ar gyfer BBC One Wales a BBC Two Wales (y tu allan i newyddion a materion cyfoes) yn cael eu pennu o ran cwtâu yn y drwydded newydd, mae gofyniad i sichrau amrediad ac amrywiaeth ddigonol yng nghynnyrch BBC Cymru Wales, a fydd, yn ei dro, yn adlewyrchu bywyd a diwylliant bywiog y genedl Gymreig, yn hanfodol. Fodd bynnag, rydym yn nodi nad yw'r gofyniad hwn wedi'i ddatgan yn benodol yn yr adran sy'n rhoi sylw i Ddiben 4 y BBC yn y drwydded ddrafft newydd er bod gofyniad tebyg wedi'i nodi yn yr amcanion a ddatgenir yn yr adran sy'n rhoi sylw i Ddiben 3: *Amcan 2: dylai'r BBC ddarparu amrywiaeth eang o allbwn gan roi sylw i amrywiaeth o genres a mathau o gynnwys, gan gynnwys genres nad ydynt yn cael eu darparu'n ddigonol neu sy'n dirywio ar draws darlledu gwasanaeth cyhoeddus (gan gynnwys: cerddoriaeth, y celfyddydau, crefydd a chynnwys ffeithiol arbenigol arall, comedi a rhaglenni plant)*¹⁸. Yn ein barn ni, mae angen datgan gofyniad tebyg yn benodol mewn perthynas ag allbwn y BBC ar gyfer y gwledydd a'r rhanbarthau gan gynnwys Cymru, am y rhesymau a nodir uchod ac fel y nodir yn ein hymateb i Gwestiwn 1 yr ymgynghoriad.

Nodwn eiriad y drwydded ddrafft ar gyfer gwasanaethau BBC One Wales a BBC Two Wales:

4.55 Mewn perthynas â BBC One Wales, mae'n rhaid i'r BBC sichrau ym mhob Blwyddyn Ariannol:

4.55.1 bod o leiaf 275 awr yn cael eu neilltuo ar gyfer rhaglenni newyddion a materion cyfoes; a
4.55.2 ei fod yn darparu rhaglenni ar wahân i newyddion a materion cyfoes gan gynnwys rhai Rhaglenni Gwreiddiol o'r DU sy'n cael eu dangos am y tro cyntaf.

4.56 Mewn perthynas â BBC Two Wales, mae'n rhaid i'r BBC sichrau ei fod yn darparu rhaglenni ar wahân i newyddion a materion cyfoes gan gynnwys rhai Rhaglenni Gwreiddiol o'r DU sy'n cael eu dangos am y tro cyntaf.

Mae cynnwys y gofyniad am rhaglenni gwreiddiol sy'n cael eu dangos am y tro cyntaf yn bwysig iawn yn ein barn ni, ac nid yw'n bodoli yn y drwydded bresennol. Bydd y BBC dan bwysau difrifol i arbed costau yn y dyfodol a bydd sichrau bod rhywfaint o rhaglenni newydd yn cael eu cynhyrchu ar gyfer Cymru yn mynd i'r afael â'r temtasiwn i lenwi'r gwasanaeth gydag aildarllediadau.

Gan y bydd y drwydded newydd yn galluogi BBC Cymru Wales i ddatblygu ymateb darparu gwasanaeth sy'n niwtral o ran llwyfan er mwyn cyflawni gofynion y drwydded, credwn fod y gofynion presennol, sydd i'w hatgynhyrchu yn y drwydded newydd o ran darpariaeth ar-lein BBC

---

¹⁸ T11 Trwydded Weithredu Ddrafft y BBC, Ofcom

https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0024/239145/annex-9-bbc-operating-licence-june-22.pdf

Cymru Wales, braidd yn annigonol yn ôl pob golwg ac nad ydynt yn cymell arloesi a phosibiliadau cynnwys creadigol newydd:

4.53 Mewn perthynas â BBC Ar-lein, mae'n rhaid i'r BBC ddarparu:

4.53.1 newyddion a gwybodaeth ar gyfer Cymru;

4.53.2 darpariaeth chwaraeon benodol ar gyfer Cymru; a

4.53.3 cynnwys yn Gymraeg.

Rydyn ni'n credu y dylid cryfhau a gwella'r gofynion hyn i fod yn fwy cynhwysfawr, gan roi'r cyfle i BBC Cymru Wales ddatblygu cynnwys creadigol ar-lein sy'n ymdrin, er enghraifft, â cherddoriaeth, y celfyddydau, addysg a chynnwys ffeithiol arall yn ogystal â'r genres sydd eisoes wedi cael mandad. Nid yw'n glir chwaith yn y drwydded newydd sut bydd y gofynion hyn yn cyd-fynd â chynnwys BBC Cymru Wales a fydd ar gael ar iPlayer. Yn ein barn ni, dylai'r holl raglennu ar BBC Wales gael ei ddarlledu mewn slotiau amlwg y gellir cael gafaal arnynt yn hawdd ar iPlayer.

Radio

Nodwn eiriad y drwydded ddrafft sy'n mynegi'r oriau o allbwn y mae'n rhaid i Radio Wales a Radio Cymru eu darlledu o ran cyfansymiau blynyddol yn hytrach nag oriau'r wythnos. Gan ystyried y rhesymau a roddwyd yn y ddogfen ymgynghori ynghylch symleiddio gofynion adrodd, eu gwneud yn llai beichus ac yn fwy hyblyg, rydym yn cytuno â'r hyn sy'n cael ei gynnig gan Ofcom yn yr achos hwn. Mae'n ddiddorol nodi bod BBC Cymru Wales wedi cyhoeddi ei bwriad, ym mis Awst eleni, i gynyddu oriau darlledu'r gwasanaeth Gymraeg, BBC Radio Cymru 2, o 15 i 60 awr yr wythnos. Mae'r gwasanaeth wedi'i ddarparu'n gyfan gwbl drwy lwyfannau digidol (DAB ac ar-lein, gan gynnwys drwy seinyddion clyfar).

Creu rhaglenni yn y gwledydd a'r rhanbarthau: rhaglenni rhwydwaith

BBC Cymru Wales yn Cyflenwi'r Rhwydwaith

Rydym yn croesawu'r cwota o 50% y tu allan i'r M25 o ran cynhyrchu a gwariant ac rydym hefyd yn nodi nad yw'r cwota cyflenwi cynyrchiadau ar gyfer BBC Cymru Wales wedi newid yn y drwydded ddrafft newydd, gan ei fod wedi cynyddu o 4% i 5% eleni yn achos yr oriau o raglenni rhwydwaith y mae'n rhaid eu cynhyrchu yng Nghymru:

4.20 Mae'n rhaid i'r BBC sicrhau:

4.20.1 ym mhob Blwyddyn Galendr bod o leiaf 5% o oriau'r Rhaglenni Rhwydwaith sy'n cael eu gwneud yn y Deyrnas Unedig yn cael eu gwneud yng Nghymru; a

4.20.2 ym mhob Blwyddyn Galendr bod o leiaf 5% o Wariant y BBC ar Raglenni Rhwydwaith sy'n cael eu gwneud yn y Deyrnas Unedig i'w briodoli i raglenni a gynhyrchir mewn gwahanol ganolfannau cynhyrchu yng Nghymru.

Nodwn fod cymal 4.21 yn darparu mecanwaith i'r BBC wneud cais i leihau'r cwota oriau mewn blwyddyn galendr benodol.

Er enghraifft, roedd bron i dair gwaith yn fwy o bobl wedi gwyllo'r cyfresi drama **Hidden a Keeping Faith**, a gomisiynwyd gan BBC Cymru Wales, oherwydd eu bod ar gael ar BBC iPlayer yn ystod 2017/18, gyda'r ceisiadau i wyllo wedi cynyddu i 45 miliwn yn 2018 o 14 miliwn yn 2017.

Cynhyrchwyd **Keeping Faith** yn wreiddiol gan Vox Pictures yn Gymraeg ar gyfer S4C fel **Un Bore Mercher**, ac arweiniodd llwyddiant y gyfres Saesneg a gomisiynwyd ar y cyd gyda BBC Cymru Wales

ar iPlayer at gyfres ddilynol yn cael ei chomisiynu ar gyfer y Rhwydwaith. Mae sylw ar iPlayer o bosibl yn chwalu'r gwahaniaeth rhwng rhaglenni penodol ar gyfer Cymru a chomisiynau rhwydwaith, ac efallai y bydd angen ailedrych ar natur y cwotâu cyflenwi'r rhwydwaith yn y dyfodol, er mwyn i gyllidebau mwy fod ar gael ar gyfer cynnwys sydd efallai, yn y lle cyntaf, wedi cael ei gomisiynu ar gyfer Cymru. Fel yr awgrymwyd yn gynharach, rydyn ni'n credu y gallai cwotâu gwariant tebyg weithio ar gyfer gofynion allbwn heb fod yn rhaglenni newyddion BBC Cymru Wales, os byddir yn rhoi'r gorau i gwotâu ar sail oriau. Mae buddsoddiad mawr mewn drama, ond os ystyrir ei bod yn berthnasol ac yn benodol o safbwynt diwylliannol, mae'r enillion o ran effaith yn esbonyddol. Dylai cyflenwad y rhwydwaith fuddsoddi mewn drama sy'n benodol o safbwynt diwylliannol, sy'n profi i fod yn gyffredinol, gan fod hynny'n galluogi i gyfoeth ac amrywiaeth y DU gael eu portreadu'n llawn i'r gynulleidfa ehangaf sy'n bosib.

PCC

Medi 2022